

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 14C/175/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233755
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4112233755.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35717769, zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, Na vřšku 12, Bratislava, proti odporcom: 1/ K. J., bytom Y. B. č. XXX, 2/ I. T., bytom M. XXX, Y. B., 3/ I. J., bytom I. XXX, 4/ C. Y., bytom Y. B., Y. A. X, o zaplataenie 739,62 eura s príslušenstvom a zmluvnými pokutami, sudkyňou JUDr. Máriou Malíkovou, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieata.

Súd odporcom v prvom až štvrtom rade náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa písomne podanou žalobou dňa 2. 10. 2012 domáha, aby súd zaviazal odporcov v prvom až štvrtom rade zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 739,62 eura s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 739,62 eura od 26. 9. 2010 do zaplataenia, zmluvnú pokutu vo výške 79,62 eura za každý začatý mesiac omeškania, začínajúc mesiacom september 2010 až do zaplataenia a nahradiť trovy konania.

Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ a odporca v prvom rade dňa 16. 9. 2009 uzavreli Zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXX na sumu 1 500 eur za poplatok za správu úveru vo výške 1035 eur., Odporca v prvom rade sa zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 2 535 eur v 13 mesačných splátkach vo výške 195 eur. Dňa 16. 9. 2009 odporkyňa v druhom rade uzavrela prehlásenie ručiteľa a dohodu o podmienkach ručenia. Dňa 15. 10. 2009 bola medzi navrhovateľom a odporcom v treťom rade uzavretá Dohoda o prevzatí záväzku, ktorou prehlásil, že ku dňu podpisu dohody preberá záväzok, ktorý vznikol na základe uvedenej zmluvy zo dňa 16. 9. 2009 vrátane dohodnutých zmluvných pokút a paušálnej náhrady nákladov. Dňa 4. 11. 2009 bola medzi navrhovateľom a odporcom v štvrtom rade uzavretá Dohoda o prevzatí záväzku, v ktorej odporca v štvrtom rade prehlásil, že ku dňu podpisu dohody preberá záväzok, ktorý vznikol na základe uvedenej zmluvy zo dňa 16. 9. 2009 vrátane dohodnutých zmluvných pokút a paušálnej náhrady nákladov. Na predmetnom úvere bola zaplataená suma 1795,38 eura, posledná úhrada vo výške 100 eur bola uhradená dňa 20. 9. 2010. Navrhovateľ zaslal odporcom v prvom až štvrtom rade oznámenie o zosplatnení záväzku zo dňa 17. 12. 2010 a oznámil, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 25. 9. 2010. Po zosplatnení záväzku neeviduje žiadnu úhradu. Žalovaná suma 739,62 eura predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s poplatkom za správu úveru v celkovej sume 2535 eur a čiastkou vo výške 1795,38 eura, ktorá bola uhradená odporcami. V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok má navrhovateľ v prípade porušenia zmluvných podmienok nárok na zmluvnú pokutu vo výške mesačného poplatku za správu úveru a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania a ž do zaplataenia istiny vrátane poplatku za správu úveru. Keďže celkový poplatok za správu úveru je vo výške 1035 eur a úver bol poskytnutý na obdobie 13 mesiacov, mesačný poplatok a teda

aj dohodnutá mesačná zmluvná pokuta je vo výške 79,62 eura. Z tohto dôvodu žiada priznať nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 79,62 eura za každý začatý mesiac omeškania až do zaplatenia istiny a poplatku za správu úveru. Odporcovia splátku za mesiac september 2010 neuhradili riadne a včas, preto navrhovateľ žiada v zmysle bodu 3 Obchodných podmienok zmluvnú pokutu vo výške 79,62 eura za každý začatý mesiac omeškania začínajúc mesiacom september 2010. Navrhovateľovi vznikol nárok aj na úrok z omeškania, ktorý bol dohodnutý v zmluve vo výške 20% z poskytnutého úveru, najmenej však 67 eur. Žiada návrhu vyhovieť, zaviazat' odporcov v prvom až štvrtom rade na zaplatenie dlžnej sumy a trov konania.

Navrhovateľ ani jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili. Právny zástupca navrhovateľa neúčast' na pojednávaní ospravedlnil hospodárnosťou konania a súhlasil s konaním v jeho neprítomnosti.

Odporcovia v prvom až štvrtom rade sa taktiež pojednávania nezúčastnili, predvolanie na pojednávanie na deň 3. 6. 2013 odporcovia v prvom, treťom, štvrtom rade neprevzali v odbernej lehote a zásielka sa súdu vrátila ako nedoručená dňa 22. 5. 2013. Odporkyňa v druhom rade predvolanie na pojednávanie prevzala dňa 29. 4. 2013, svoju neúčast' neospravedlnila. Podľa § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len "OSP"), považoval súd predvolanie na pojednávanie doručené odporcom v prvom, treťom a štvrtom rade dňom 22. 5. 2013. Súd preto podľa § 101 ods. 2 OSP konal v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie a to predovšetkým oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä s návrhom, zmluvou o úvere, prehlásením ručiteľa, výzvou ručiteľovi, predžalobnými upomienkami, s oznámeniami o zosplatnení záväzku, dohodami o prevzatí záväzku, vrátenými zásielkami, ospravedlnením navrhovateľa a po vyhodnotení týchto dôkazov zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Navrhovateľ ako veriteľ, právnická osoba, akciová spoločnosť, ktorá má v predmete činnosti okrem iného i poskytovanie úverov z vlastných zdrojov a odporca v prvom rade ako dlžník, ktorý je fyzická osoba, ktorý pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, uzavreli dňa 16. 9. 2009 zmluvu o úvere podľa § 497, § 262 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka (zákon číslo 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov) a podľa zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Na základe zmluvy poskytol navrhovateľ odporcovi v prvom rade úver vo výške 1500 eur za odplatu a úrok vo výške 20% z istiny za celú dobu splácania úveru (ďalej len poplatok za správu úveru, ktorý zahrňuje ako odplatu, tak dohodnutý úrok). Celkový poplatok za správu úveru bol 1035 eur. Odporca v prvom rade sa zaviazal uhradiť navrhovateľovi úver v 13 mesačných splátkach vo výške 195 eur, prvá splátka bola splatná 10. deň po uzatvorení zmluvy, každá ďalšia splátka bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná RPMN v zmysle § 4 ods. 2 bod k/ zákona 258/2001 Z.z. je 37,93%. Na druhej strane zmluvy sú uvedené obchodné podmienky, v ktorých v bode 1/ je uvedená ročná priemerná miera nákladov (ďalej len "RPMN") vo výške 206,73% ročne. V bode 3/ obchodných podmienok je dohoda zmluvných strán týkajúca sa zmluvnej pokuty, a to: "Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II tejto zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka zároveň zmluvnú pokutu vo výške mesačného poplatku za správu úveru a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia istiny vrátane poplatku za správu úveru a zákonný úrok z omeškania. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ je zároveň oprávnený účtovať dlžníkovi paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20% z poskytnutého úveru, najmenej však 67 eur, ktorá po dohode zmluvných strán nepodlieha vyúčtovaniu. Táto paušálna náhrada nákladov je splatná v deň, kedy si veriteľ uplatní svoje právo žiadať vrátenie celej dlžnej sumy s úrokmi a nezahrňuje náklady rozhodcovského, súdneho alebo iného konania spojeného s vymáhaním dlhu".

V bode 12. obchodných podmienok je upravená "Rozhodcovská doložka", na základe ktorej všetky spory vzniknutej z právnych vzťahov na základe tejto zmluvy budú predložené na rozhodnutie jedinému rozhodcovi Medzinárodného rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská spoločnosť, a.s.,

Viedenská cesta 5 Bratislava, čím nie je dotknuté právo dlžníka obrátiť sa s návrhom na začatie konania na príslušný všeobecný súd Slovenskej republiky.

Z listinných dôkazov v predmetnom konaní vyplýva, že navrhovateľ finančné prostriedky vo výške 1500 eur odporcovi poskytol, tento ju prevzal a využil pre svoju potrebu. Odporca predmetný úver v lehote uvedenej v zmluve o úvere, t.j. v trinástich mesačných splátkach, nevrátil. Podľa bodu 1. obchodných podmienok po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky v plnej výške je navrhovateľ ako veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi. Navrhovateľ využijúc toto ustanovenie obchodných podmienok, písomne dňa 17. 12. 2010 oznámil odporcovi zosplatenie záväzku ku dňu 17. 12. 2010.

Podľa tvrdenia navrhovateľa, odporcovia v prvom až štvrtom rade na predmetnom úvere zaplatili sumu 1795,38 eura.

Navrhovateľ žiada zaviazat' odporcov v prvom až štvrtom rade k úhrade sumy 739,62 eura s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 739,62 eura od 26. 9. 2010 do zaplatenia a zmluvnú pokutu vo výške 79,62 eura za každý začatý mesiac omeškania, počnúc mesiacom september 2010 až do zaplatenia. Žalovaná suma 739,62 eura predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s poplatkom za správu úveru v celkovej výške 2535 eur (1500 eur úver, 1035 eur poplatky) a čiastkou vo výške 1795,38 eura, ktorú odporcovia uhradili. Zmluvnú pokutu vyčíslil v sume 79,62 eura na mesiac (1035 eur - poplatky za správu úveru vydell počtom mesiacom 13, t.j. počet mesiacov, počas ktorých mal žalovaný úver splatiť. Zmluvnú pokutu si uplatňuje od septembra 2010, kedy došlo k zosplateniu úveru až do zaplatenia.

Odporkyňa v druhom rade dňa 16. 9. 2009 uzavrela podľa § 303 a nasl. Obchodného zákonníka ručiteľskú zmluvu - Prehlásenie ručiteľa a dohoda o podmienkach ručenia, v ktorej sa zaviazala, že pohľadávku v celkovej výške 2 535 eur zaplatí vrátane úroku, odplaty, zmluvných pokút a paušálnej náhrady v prípade, ak ju dlžník navrhovateľovi ani po písomnej výzve neuspokojí. Navrhovateľ písomným podaním zo dňa 18. 11. 2010 oznámil odporkyňi v druhom rade, že úver nie je riadne splácaný, dlžná suma je 739,62 eura a navyšuje sa o zmluvnú pokutu vo výške 80 eur za každý začatý kalendárny mesiac.

Odporkyňa v treťom rade uzavrela s navrhovateľom dňa 15. 10. 2009 podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka Dohodu o prevzatí záväzku, ktorou prevzala záväzok odporcu v prvom rade vo výške 2340 eur a ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vždy k 20. dňu v mesiaci, začínajúc dňom 20. 10. 2009.

Odporca v štvrtom rade dňa 4. 11. 2009 uzavrel s navrhovateľom podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka Dohodu o prevzatí záväzku, na základe ktorej prevzal záväzok odporcu v prvom rade voči navrhovateľovi vo výške 2340 eur a ktorý sa zaviazal splácať vždy k 20. dňu v mesiaci, začínajúc dňom 20. 10. 2009 vo výške 195 eur.

Odporcovia v prvom až štvrtom rade sa k návrhu navrhovateľa nevyjadrili.

Podľa § 4 ods. 1. zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke, t.j. k 16. 9. 2009 (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia pri nespnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 8aa ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere a formulár (§ 3 ods. 5) musí obsahovať prvýkrát priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov [§ 4 ods. 2 písm. k)] do dvoch mesiacov po jej zverejnení podľa § 7a ods. 2.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy o pôžičke, t.j. k 19. 5. 2010), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ods. 3 cit. ustanovenia dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 4 cit. ustanovenia spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ods. 4 tohto ustanovenia, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa ods. 5 tohto ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ods. 6 tohto ustanovenia, ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis, ktorým je Nariadenie vlády SR číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení platnom ku dňu omeškania dlžníka, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kto bez dohody s dlžníkom prevezme dlh zmluvou s veriteľom, stane sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia zmluva o prevzatí dlhu vyžaduje, aby sa uzavrela písomnou formou.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti uzavrel s odporcom v prvom rade zmluvu o úvere. Podľa § 52 ods. Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V predmetnej veci žalobca je právnickou osobou, ktorá v predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie pôžičiek z vlastných finančných zdrojov. Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalovanému finančné prostriedky, uzavrel ako právnická osoba, dodávateľ, konajúci v rámci svojej podnikateľskej činnosti s odporcom v prvom rade, ktorý je fyzickou osobou, a ktorý pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci svojej obchodnej ani podnikateľskej činnosti, z ktorého dôvodu je podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka považovaný za spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu, najmä s poukazom na ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka, súd posudzoval zmluvu o úvere uzavretú dňa 16. 9. 2009 medzi účastníkmi konania, podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách a o poskytnutí spotrebiteľských úverov a to bez ohľadu na skutočnosť, že zmluva bola uzavretá v zmysle ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ako zmluva o úvere. Uzavretá zmluva o úvere má charakter spotrebiteľskej zmluvy aj z dôvodu, že navrhovateľ ako dodávateľ, poskytol finančné prostriedky odporcovi v prvom rade, ako fyzickej osobe, nepodnikateľovi, v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Platnosť zmluvy posudzoval súd i podľa ustanovení § 39 a § 40 Občianskeho zákonníka.

V danej veci je nesporné, že navrhovateľ a odporca v prvom rade uzavreli zmluvu o úvere, z obsahu ktorej vyplýva, že táto má charakter spotrebiteľskej zmluvy a zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej bola žalovanému zo strany žalobcu poskytnutá finančná pôžička vo výške 1500 eur. Súd je zo zákona oprávnený a povinný skúmať podmienky uzavretia tejto zmluvy a zároveň ich posúdiť z hľadiska primeranosti a prijateľnosti. Podľa § 53 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, tzv. "neprijateľné podmienky". Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka).

V predmetnej zmluve je predovšetkým potrebné poukázať na skutočnosť, že zmluvné podmienky neboli dohodnuté individuálne. Všeobecné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy, sú štylizované a koncipované pre rôznych dlžníkov, nakoľko v texte sa používa pojem "dlžník/spoludlžník", teda zmluva a podmienky zmluvy neboli výslovne dohodnuté medzi týmito účastníkmi, t.j. medzi žalobcom a žalovaným, alebo boli určené pre širší okruh dlžníkov. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nešlo o individuálne dohodnuté zmluvné podmienky, a preto predmetná zmluva má charakter formulárovej zmluvy, pri ktorej žalovaný nemal možnosť ovplyvňovať podmienky zmluvy a ani všeobecné podmienky jednostranne určené žalobcom.

V predmetnej zmluve bola dohodnutá suma, ktorú žalobca požičal žalovanému vo výške 1500 eur, táto suma medzi zmluvnými stranami nebola sporná. Ďalej bola v zmluve dohodnutá odplata a úrok vo výške 20% z istiny za celú dobu splácania úveru ako poplatok za správu úveru, ktorý zahŕňa ako odplatu, tak dohodnutý úrok, pričom nikde v zmluve, ani v obchodných podmienkach nie je uvedené, akú sumu predstavuje odplata (táto je súčasťou poplatku spolu s úrokom). V predmetnej sume je špecifikovaná výška úroku z úveru (je uvedená percentuálne - 20% ročne), s ktorou výškou sa súd nestotožnil a považuje ju za neprimerane vysokú. Súd poznamenáva, že úroková sadzba komerčných bánk pri poskytovaní úverov bola podľa údajov zverejnených Národnou bankou Slovenska (na stránke NBU) v septembri 2009 pri splatení úveru do 1 roka vo výške 6,57% ročne, pri splatení do 1 do 5 rokov vo výške 10,62% ročne. Dohodnutá výška úroku z úveru v danej veci - 20% z istiny po dobu dohodnutej splatnosti úveru - 13 mesiacov je vzhľadom na údaje uverejnené Národnou bankou Slovenska v tomto období neprimerane vysoká. Z tohto dôvodu súd túto zmluvnú podmienku považoval za neplatne dojednanú pre jej rozpor s dobrými mravmi a pre zjavnú nerovnováhu v dohodnutých podmienkach, kedy veriteľ sa na takto vysokých úrokoch z pôžičky mohol obohatiť na úkor dlžníka. Výška dohodnutého úroku z pôžičky aj vzhľadom na výšku samotnej pôžičky 1500 eur predstavuje neprimerane vysokú sumu, keďže odporca za poskytnutú pôžičku 1500 eur mal zaplatiť spolu sumu navyše 1035 eur, čo je navýšenie o 69%. Keďže výška úroku z úveru zjavne presahuje mieru úrokovej sadzby komerčných bánk pri poskytovaní takýchto

úverov, ako aj vzhľadom na samotnú výšku pôžičky, je toto ustanovenie zmluvy v rozpore so základnými zásadami spotrebiteľských zmlúv a predstavuje neprijateľnú podmienku zmluvy. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že zmluva neobsahuje špecifikáciu poplatku za správu úveru, keď z tejto podmienky jednoznačne a nepochybne nevyplýva, akú časť z tohto poplatku tvorí úrok z úveru a akú časť tvoria ostatné poplatky, ktoré taktiež nie sú vôbec špecifikované. Súd ďalej poukazuje na zrejmy rozpor v uvedení ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov, nakoľko pri dohodnutej dobe splatenia úveru - 13 mesiacov uviedol RPMN vo výške a pri tej istej dobe splatnosti (čo je iba o jeden mesiac viac ako jeden rok) uviedol priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov 37,93% a RPMN vo výške 206,73%. Ustanovenie o dohodnutej výške úroku (20%) a teda celkového poplatku za správu úveru, podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, určil súd za neplatné. Z tohto dôvodu súd úver, ktorý žalobca poskytol žalovanému, považoval za bezúročný a bez poplatkov.

V bode 3/ obchodných podmienok je dohodnutá zmluvná pokuta pre prípad, ak dlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II tejto zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka zároveň zmluvnú pokutu vo výške mesačného poplatku za správu úveru a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia istiny vrátane poplatku za správu úveru a zákonný úrok z omeškania. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ je zároveň oprávnený účtovať dlžníkovi paušálnu náhradu nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky vo výške 20% z poskytnutého úveru, najmenej však 67 eur, ktorá po dohode zmluvných strán nepodlieha vyúčtovaniu. Táto paušálna náhrada nákladov je splatná v deň, kedy si veriteľ uplatní svoje právo žiadať vrátenie celej dlžnej sumy s úrokmi a nezahrňuje náklady rozhodcovského, súdneho alebo iného konania spojeného s vymáhaním dlhu", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd túto zmluvnú podmienku, uvedenú v obchodných podmienkach, vyhodnotil ako neprijateľnú, spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a predovšetkým spôsobujú neistotu dlžníka, kedy a akú výšku zmluvnej pokuty má skutočne zaplatiť. Navrhovateľ v týchto podmienkach nešpecifikoval presne náklady vynaložené v súvislosti s vymáhaním dlžnej čiastky. Navyše táto zmluvná pokuta (ako ju ďalej definuje žalobca) nie je časovo ohraničená, dlžník sa mohol dostať do omeškania aj s poslednou splátkou a aj v tom prípade by podľa takto definovanej podmienky, mal platiť 20% z poskytnutého úveru, aj keď by bol dlžný už iba sumu 65 eur. Z tohto dôvodu súd považoval túto podmienku za nejasnú, neurčitú a nezrozumiteľnú, spôsobujúcu neistotu v právach a povinnostiach spotrebiteľa a preto ju vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve, je neplatná. Súd preto žalobcom uplatnenú zmluvnú pokutu vyhodnotil ako neplatnú a žalobu v tejto časti zamietol.

V bode 12. obchodných podmienok je uvedená tzv. "rozhodcovská doložka", podľa ktorej všetky spory vyplývajúce z tejto zmluvy sa budú riešiť s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní pred jediným rozhodcom Medzinárodného rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská spoločnosť, a.s. Bratislava. Takto dohodnutú rozhodcovskú doložku je už s poukazom na súčasne existujúcu judikatúru tak Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva, potrebné považovať za neplatne uzavretú, a teda aj neprijateľnú podmienku (§ 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka). Keďže táto podmienka v zjavnej miere znevýhodňuje postavenie spotrebiteľa, oproti postaveniu veriteľa, je v zjavnom nepomere práv a povinností zmluvných strán, súd ju vyhodnotil ako neprijateľnú a teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka aj za neplatne uzavretú. Súd však výslovne túto podmienku ako neprijateľnú podľa § 153 ods. 3 OSP neurčil vo výroku tohto rozsudku, nakoľko žalobca podľa tejto podmienky nepostupoval a v prípade jej úpravy, môže táto podmienka spĺňať podmienky pre rozhodnutie iných sporov v iných veciach podľa zákona o rozhodcovskom konaní (zákon číslo 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Súd vyššie uvedené obchodné podmienky uvedené v zmluve o úvere a obchodných podmienkach neuvádzal ako neprijateľné podmienky vo výroku tohto rozsudku podľa § 153 ods. 4 OSP a to s poukazom na skutočnosť, že súd už rozsudkom Okresného súdu Nitra sp.zn. 14C 125/2013 zo dňa 25. 3. 2013 (účastníkov konania - navrhovateľ TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35717769, zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom, Na vřšku 12, Bratislava, odporcu: S. Q., bytom D. 5, L., predmet konania, o zaplatenie 585 eur), vyhodnotil tieto podmienky ako neprijateľné zmluvné podmienky a v tomto rozsudku ich aj vo výroku rozsudku uviedol. Rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 14C 125/2013 zo dňa 25. 3. 2013 nadobudol právoplatnosť dňa 27. 5. 2013.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže súd v predmetnej zmluve, dohodu zmluvných strán o poplatku za správu úveru - 1035 eur vyhodnotil ako neplatne uzavretú, vychádzal zo zmluvy o úvere ako z úveru bezúročného a bez poplatkov. Keďže súd vyhodnotil aj ustanovenia o výške zmluvnej pokuty za neplatne dohodnuté, tieto navrhovateľovi nepriznal.

Navrhovateľ poskytol odporcovi v prvom rade úver vo výške 1500 eur. Úver je na základe vyššie uvedených skutočností bez úrokov a bez poplatkov, z tohto dôvodu mal odporca vrátiť navrhovateľovi finančné prostriedky vo výške 1500 eur. Odporca vrátil navrhovateľovi sumu 1795,38 eura, ktorá suma o 295,38 eura prevyšuje navrhovateľom poskytnutú finančnú čiastku. Navrhovateľ nepreukázal súdu, kedy a v akých časových intervaloch bola suma 1795,38 zaplatená, z ktorého dôvodu súd nemohol určiť opodstatnenosť žalovaného úroku z omeškania.

Odporkyňa v druhom rade uzavrela s navrhovateľom ručiteľskú dohodu, ktorou ručila za záväzok odporcu v prvom rade. Keďže súd vyhodnotil záväzok odporcu v prvom rade voči navrhovateľovi ako splatený, t.j. tento zanikol (bol bez úrokov a bez poplatkov a bol zaplatený vo vyššej sume, ako bol poskytnutý) aj voči ručiteľovi, návrh navrhovateľa podaný voči odporkyni v druhom rade, ako ručiteľke, je preto nedôvodný. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že ručiteľský záväzok má subsidiárnu povahu, pretože veriteľ môže splnenie od ručiteľa vymáhať až podporne a môže žiadať od ručiteľa iba plnenie v rozsahu, v ktorom neplnil pôvodný dlžník. Túto skutočnosť navrhovateľ v podanom návrhu nezohľadnil. Z tohto dôvodu aj voči odporkyni v druhom rade súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Odporcovia v treťom a v štvrtom rade prevzali záväzok odporcu v prvom rade voči navrhovateľovi na základe Dohody o prevzatí záväzku uzavretej podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia ide o kumulatívne prevzatie dlhu a dochádza k nemu na základe zmluvy medzi prístupujúcim dlžníkom a veriteľom, na základe ktorej sa prístupujúci dlžník stáva novým dlžníkom veriteľa popri pôvodnom dlžníkovi. Zmluva musí mať písomnú formu. Nemožno vylúčiť, aby viac subjektov prevzalo dlh vedľa pôvodného dlžníka buď spoločne, alebo postupne každý zvlášť. V tomto prípade sa stávajú dlžníkmi popri pôvodnom dlžníkovi. V danej veci bola Dohoda o prevzatí záväzku uzavretá medzi navrhovateľom a odporcami v treťom a štvrtom rade písomne, bola uzavretá podľa § 531 ods. 2 Občianskeho zákonníka, t.j. odporcovia v treťom a štvrtom rade vystupujú ako dlžníci popri odporcovi v prvom rade. Vzhľadom k tomu, že súd záväzok odporcu v prvom rade a teda aj záväzok odporcov v treťom a štvrtom rade voči navrhovateľovi, vyhodnotil ako splatený (na poskytnutom úvere 1 500 eur zaplatili sumu 1795,38 eura a súd vyhodnotil úver ako bez poplatkov a úrokov), zanikol i záväzok odporcov v treťom a štvrtom rade. Z tohto dôvodu návrh navrhovateľa voči odporcom v treťom a štvrtom rade súd zamietol ako nedôvodný.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov). V predmetnej veci súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol v celom rozsahu, úspešnými účastníkmi konania boli preto odporcovia v prvom až štvrtom rade, ktorí si náhradu trov konania neuplatnili, preto im ju súd nepriznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, návrh ako nedôvodný zamietol a odporcom v prvom až štvrtom rade náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním a to do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.